

Phòng Vấn Một Trung Đội Trưởng Nghĩa Quân

Cao Bá Tuấn ghi

LTS: Với nội dung bài này, chúng tôi chủ động không tìm hiểu tác giả; bởi chúng tôi nghĩ, độc giả sẽ nhận ra tâm tình của mình y như hầu hết ý mà tác giả diễn đạt ở đây. Còn nếu như tác giả không đồng ý nêu trên, xin thứ lỗi vậy. (QV)

– Rất vui được nói chuyện với chú. Chú có thể cho biết tên tuổi, cấp bậc, đơn vị.

– À, tui tên Nguyễn Văn Ba, trung đội trưởng Nghĩa Quân, sáu mươi sáu tuổi.

– Ngày 30/4/75 chú còn ở trong quân đội?

– Tới ngày 6/5/75.

– Nghĩa là chú vẫn cầm súng sau 30/4/75?

– Tụi tui vẫn chiến đấu mặc dù đã biết có lệnh đầu hàng.

– Chú nghĩ gì về cuộc chiến tranh VN?

– Rất đơn giản. Bên mình (VNCH) phải tự vệ vì bị bên kia (VC) tấn công. Hễ buông súng là chết.

– Chú có thể giải thích rõ hơn một chút.

– Tụi nó đánh mình, phá hoại nhà cửa đất nước mình, bôn phận mình là phải chống trả để tự vệ Cũng giống như bị cướp vào nhà. Mình không muốn vợ con bị hại thì mình phải chống lại.

– Nhiều người cho rằng chiến tranh Việt Nam là chiến tranh ý thức hệ, chú nghĩ sao?

– Ý thức hệ cái con mẹ gì. Lính VNCH chiến đấu để tự vệ. Chiến tranh ý thức hệ là sản phẩm của mấy cha mấy mẹ trí thức chồn lùì, sa lông. Mấy cha mấy mẹ muốn chứng tỏ mình học giỏi, thông minh hơn người khác nên chế ra vụ ý thức hệ để hù con nít.

– Vậy đánh nhau giữa Bắc Việt và Nam Việt không phải do ý thức hệ?

– Để tui cho em một thí dụ dễ hiểu. Nếu cộng sản miền Bắc (CSMB) không xúi giục đám Giải Phóng Miền Nam (GPMN) và không đưa lính vào phá miền Nam, thì liệu chiến tranh có xảy ra hay không? Nếu tụi nó cứ ở yên ngoài đó mà xây dựng chủ nghĩa cộng sản, dân miền Nam có đi lính không? Trả lời được câu này, em sẽ thấy chẳng ý thức hệ con mẹ gì hết!

– Có người lại cho rằng chiến tranh Việt Nam là nội chiến, chú đồng ý không?

– Theo suy nghĩ của tui, nội chiến là người cùng một nước đánh nhau vì tranh giành hay bất đồng gì đó. VNCH và VNDCCCH (CSMB) là hai nước độc lập đâu phải anh em trong nhà.

– Nói về anh em trong nhà lại có người cho rằng miền Nam và miền Bắc đánh nhau theo kiểu huynh đệ tương tàn. Chú nhận xét thế nào?

– Đó là ý nghĩ của đám trốn lính. Tụi này là thứ hèn nhát sợ chết nên phải chế ra vụ huynh đệ tương tàn để từ chối đi lính. Tụi nó nài cứ không muốn bắn vào anh em.

– Một người viết cho rằng VNCH điên cuồng chống cộng. Tác giả này còn đưa ra hình ảnh của hai nhân vật mà tác giả gọi là đại diện của hai quân đội. Một anh tên Lưu Quang Vũ lính miền Bắc, và Nguyễn Bắc Sơn của VNCH. Tôi xin phép đọc thơ của cả hai cho chú nghe (đọc thơ)...

– ĐM. Thăng nào viết ngu vậy?

– Chú có vẻ tức giận. Xin chú cho biết lý do.

– VNCH mà điên cuồng chống cộng thì đâu có chính sách Chiêu Hồi, đâu có bắt tù binh cả trăm ngàn nuôi ăn cho mập rồi trao trả? Thăng cha này chắc chưa bao giờ cầm súng! Cũng chưa bao giờ biết rõ về VC. Chú em

về biểu chả đọc bài của Trần Đức Thạch, cựu lính trinh sát Việt cộng về vụ thảm sát ở miền Đông. Hèn gì VNCH mất sớm chỉ vì còn có nhiều người quá khờ khạo và ngu xuẩn. Cha tác giả này chắc không biết vụ Tết Mậu Thân, Đại Lộ Kinh Hoàng. Tui nói cho chú biết, Việt cộng được chính huấn là đằng trước mũi súng của tui nó kể cả con gà con chó đều là kẻ thù. Cho nên chúng giết dân vô tội không gớm tay. Được bao nhiêu người trong lính Việt cộng giống như ông Lưu Quang Vũ nào đó? Còn cha Nguyễn Bắc Sơn làm thơ để giải sầu, chứ đâu có sĩ quan nào đem bi đông rượu đi hành quân. Lính khát thì cần nước chứ đâu cần rượu. Hơn nữa giữa trận tiền mà say rượu thì chỉ huy sao được? Mạng sống của lính nằm trong tay mình, đâu có giỡn được?

– Xin phép hỏi chú câu khác. Chú có thể kể lại diễn biến những ngày cuối cùng tại sao chú vẫn còn cầm súng cho tới sau 30 Tháng Tư?

– Tui là trung đội trưởng Nghĩa Quân. Nhiệm vụ của tui là đóng đồn ở địa phương. Có mười tám anh em dưới quyền tui. Ngày đầu hàng tui biết tui du kích sẽ không tha mạng nếu bị bắt sống. Do đó tui ra lệnh anh em giải tán về nhà. Còn tui thì xách cây M16 vô rừng. Tui tính thí mạng cùi. Nếu bị phát giác thì trước sau gì cũng chết, vậy nên chọn cái chết cho đáng. Trong số mười tám anh em có sáu thằng tình nguyện theo tui.

– Rồi sau đó thì sao?

– Khi thấy êm êm, tui nói tui nhỏ giải tán, trốn đi xứ khác đừng trở về nhà.

– Vậy là chú không trở về nhà? Chú có ân oán gì với du kích địa phương không?

– Thì chiến tranh mà. Tránh sao được.

– Vậy có lần nào chú bắn tù binh khi bắt sống không?

– Đề tui kể cho em nghe vụ này. Một lần lính đi phục tócm được tên du kích dẫn về trình diện tui. Thằng du kích cỡ khoảng mười bốn mười lăm tuổi. Nhìn đã thấy ngờ ngợ Tới chừng hỏi ra mới biết là con trai của thằng Ba Cội.

– Ba Cội là ai vậy?

– Bạn cùng quê, lớn lên nó theo VC. Nó là đội trưởng du kích. Tụi tui thỉnh thoảng cũng chạm nhau.

– Rồi chú xử con Ba Cội ra sao?

– Xử gì, con nít mà. Tui đá đít, bặt tai nó mấy cái rồi đuổi về. Tui biểu nó: Nói với tía mày có ngu thì ngu một mình, đừng xúi dại con mình đi theo. Vụ này Ban 2 Chi Khu làm hồ sơ chuyển tui lên quận. Cũng may ông quận biết tánh khí tui nên võ vai cười rồi cho tui về. Ông biểu tui chai rượu nói: Tôi biết anh mà anh Ba.

– Sau này chú gặp lại Ba Cội không?

– Không, Ba Cội chết rồi. Bị Thám Sát Tình đứt.

– Còn con Ba Cội?

– Nghe nói nó qua công an bây giờ làm lớn lắm. Thời gian tui trốn, nó có ghé nhà vợ tui hỏi thăm. Có cho mấy chục kí gạo. Nghe nói nó có cảm ơn tui.

– Rồi chú ra trình diện hay bị bắt?

– Bị bắt. Trốn hoài mệt quá. Cũng mấy năm sau nhớ vợ con mò về thăm.

– Chú bị bao lâu?

– Sáu năm tám tháng mười bốn ngày!

– Vậy sao chú không xin đi HO?

– HO gì tui. Mình đâu phải sĩ quan, mà chữ Anh chữ U mình đâu có biết gì.

– Sau khi trở về nhà, chú có bị khó dễ gì không?

– Nói thiệt chú nghe, Việt cộng nó ghét lính Tổng Trừ Bị (ND, TQLC, BDQ...) một thì nó ghét tui mười. Lính đánh giặc xong rồi rút còn tui tui, đây là tài sản vợ con xóm giềng, địa phương mình nên tui tui sống chết cũng cố thủ. Tui nó đánh hoài mà không chiếm được. Nó đi tui sói trán. Nhưng mình thua rồi thì cứ làm câm làm điếc mà sống.

- Chú có cơ hội nào gặp lại mấy anh em dưới quyền?
- Có, hai thằng em giờ nghèo lắm. Còn ba thằng đi vượt biên. Tội nghiệp, huynh đệ chi binh thỉnh thoảng hùn tiền gọi về cho mấy đứa nghèo.
- Họ có giúp chú không?
- Có, mà tui không nhận. Vợ con buôn bán cũng sống được, để dành cho mấy đứa em khổ hơn mình.
- Xin phép chú được hỏi một câu về chính trị. Có vài người đang hô hào hòa hợp hòa giải với VC chú nghĩ sao?
- Tui cảm ơn chú em đã tôn trọng mà hỏi tui, cỡ TĐT Nghĩa Quân học hành bao nhiêu Nhưng như tui đã nói hòa hợp hòa giải là anh em trong nhà có chuyện xích mích mới ngồi xuống mà nói chuyện. Còn đảng này nước mình (VNCH) bị nước khác (VNDCCH, CSMB) đánh chiếm thì làm sao mà có chuyện đó. Tui hỏi chú em. Tàu lục địa đánh chiếm Tây Tạng, Duy Ngô Nhĩ. Liệu dân mấy nước đó có chịu hòa hợp hòa giải với Tàu không?
- Bây giờ nói chơi cho vui một chút, chú biết Nguyễn Tấn Dũng chớ?
- Biết.
- Thí dụ nếu ngày xưa chú đi kích bắt được NTD thì chú làm sao. Cha này nghe nói trước đây cũng là du kích mà.
- NTD cũng cỡ tuổi tui. Hồi đó có bắt được chắc cũng bóp tai đá đít vài cái rồi gọi về cho Ban 2.
- Nếu chú biết trước NTD sẽ là TT sau này chú tính sao?
- Làm sao biết được? Nhưng như chú em nói, nếu có thiên lý nhãn thấy được vị lai tui sẽ tính cách khác!
- Cách nào chú có thể cho biết.
- Bí mật quân sự mà chú em. Làm sao cho biết được. Thì cũng cỡ như người nhái Mỹ với Osama Bin Laden vậy thôi (cười...). Vậy chớ bây giờ hỏi vui chú em điều này. Đố chú em biết đám mới về hưu kỳ rồi (NTD, TTS, NSH..) đang làm gì? Bí hả? Tụi nó đang viết kiến nghị! Thăng cộng sản nào về hưu cũng giỏi viết kiến nghị hết. (cười...)
- Cưng ly cái, chú Ba. Tòì thấy chú lớn tuổi rồi và cũng đã cống hiến phần vụ của mình cho tổ quốc. Giả sử bây giờ nếu đất nước (VNCH) cần, chú dám cầm súng trở lại không?
- Giả rồi, giờ chỉ nghĩ ngơi vui với con cháu. Nhưng nếu phải chiến đấu để lấy lại đất nước VNCH từ bất cứ ai, chết tui cũng chịu chú à. Súng không nổi thì cầm dao, bất cứ cái gì.
- Chiến tranh qua rồi, giờ nghĩ lại chú có thấy căm thù lính bên kia không?
- Không, lính chỉ biết theo lệnh. Căm thù là căm thù đám lãnh đạo. Đám này đã lừa gạt lính của nó vào trong này chết cả triệu. Cả triệu gia đình ngoài kia mất người thân đến nỗi không có cái xác mà chôn. Hồi đó thiếu gì dịp bắn chết tù binh rồi quăng xuống sông phi tang mà mình làm không được. Ngoài chiến trường thì bắn nhau. Nhưng đã bắt tù binh rồi là tui chuyển qua cho Ban Hai thẩm vấn, coi như mình xong nhiệm vụ. Cũng là con người với nhau cũng có gia đình, cha mẹ, vợ con. Sung sướng gì mà bắn người đã ngã ngựa?
- Theo chú những người cộng sản có nghĩ như vậy không?
- Tôi đã nói rồi. Tụi nó được chính huấn coi mỗi thứ trước đầu súng là kẻ thù, cần phải giết hết. Thương binh của nó mà nó còn giết phi tang, huống hồ gì lính mình. Bởi vậy mình thua nó vì phía bên mình còn nhân đạo quá!
- Đạo này có nhiều cuộc biểu tình về môi trường mà lượng người tham gia không đông. Có vẻ như dân Sài Gòn rất thờ ơ cho chính tương lai của đất nước và của gia đình họ. Chú có ý nghĩ gì không?
- Giỡn hoài chú em mày! Để tui nói cho chú em mày rõ. Dân Sài Gòn thứ thiệt thì hoặc là ở nước ngoài hoặc là chết tù chết biển hết. Còn dân “Sài Gòn” bây giờ đa số toàn tụi Ba Ke 75. Tụi này thừa hưởng biết bao quyền lợi từ “bác” và “đảng,” đâu có ngu gì chống! Cỡ phân nửa Sài Gòn bây giờ là dân nguyên thủy VNCH thì VC hết nước sống!

– Chắc chú biết chuyến thăm của Obama. Ông còn ghé ăn bún chả rồi thăm chùa Tàu gì đó ở Sài Gòn.
– Biết chứ. Có điều tổng thống của chú em đi lộn chỗ! Đáng lẽ ông phải ghé mấy cái quán “phở chữ” “cháo mắng” để biết văn hóa của Xã Hội Chủ Nghĩa. Thay vì viếng chùa Tàu ông nên đi thăm Nguyễn Trường Tộ và Sầm Đức Xương (mấy thằng cô hồn các đảng môi giới và mua trinh nữ sinh) để học thêm về “đỉnh cao trí tuệ của loài người.”

– Chú Ba vui quá! Cảm ơn chú về cuộc nói chuyện này. Chú có muốn nhắn gì với anh em không?
– Ai?

– Những người lính cùng chung chiến tuyến ngày xưa.
– À, vậy thì tui xin có chút lời. Thừa anh em, tui Nguyễn Văn Ba, trung đội trưởng Nghĩa Quân xin có lời chào hỏi anh em mình. Tui chỉ muốn nói là tui hãnh diện từng chiến đấu dưới cờ của VNCH như anh em. Tuổi trai trẻ của tui mình đã không phí phạm. Tui cũng có nhiều dịp gặp anh em thương binh, thỉnh thoảng ngồi uống cà phê, hút thuốc. Anh em coi vậy chứ hãnh diện lắm vì đã cống hiến phần thân thể mình cho đất nước. Khổ thì có khổ, nhưng tới ngày chết tui còn ở trên quê hương, không bao giờ mất đi niềm hãnh diện từng là người lính VNCH “đi dân nhớ ở dân thương,” phải không các chiến hữu?

Chú thích: Đã xóa rất nhiều chữ ĐM (và tiếng khè khà rượu để chung cất tại nhà, rượu hạng nhất) để bài viết dễ đọc hơn. Chú Ba vẫn còn sống ở Việt Nam. Những lời chú tâm sự là từ đáy lòng bởi tin tưởng nhau hơn hai chục năm trời giữa chú và tôi. Cảm ơn chú Ba. ĐM VC hả chú Ba? Ô Kê Sa Lem chú Ba!

Người Lính Nghĩa Quân Trong Tim Tôi

Năm tôi được 10 tuổi, gia đình tôi bỏ ruộng vườn vào ở trong khu Ấp chiến lược, được bao bọc bởi một vòng thành kiên cố có kềm gai, có hào sâu chung quanh. Ở hai đầu ấp có hai cái đồn nghĩa quân nhỏ. Ba má tôi thỉnh thoảng trở về nhà làm ruộng, gặt lúa ban ngày, rồi ban đêm vào xóm ở. Ấp Chiến lược là một công trình chiến lược dùng để cô lập Việt cộng ra khỏi dân chúng. Việt cộng hay trà trộn trong dân và bắn giết dân chúng, quân lính Việt Nam Cộng Hòa.

Lúc này Việt cộng bắt đầu nổi dậy mạnh ở miền Tây, thu thuế, giết hại dân thường, ám sát Xã trưởng, Ấp trưởng của Việt Nam Cộng Hòa gây kinh hoàng cho dân chúng, gây mất ổn định cho xã hội miền Nam đang sống trong thanh bình. Họ bịt mắt, chặt đầu, hay chôn sống bất cứ người nào họ nghi ngờ là đang cộng tác với chính quyền Việt Nam Cộng Hòa. Khu ấp chiến lược tôi ở được bảo vệ bởi một trung đội nghĩa quân, gồm có ba tiểu đội. Các chú lính hay ở trong đồn còn vợ con họ sống trong các căn nhà nhỏ trong xóm. Nhà tôi ở gần nhà ông Tiểu đội trưởng, tôi kêu là chú Tấn.

Canh giữ xóm làng

Lúc mới vào ấp tôi chỉ là một đứa con gái nhỏ quê mùa ngờ ngác. Nhưng lần lần tôi cặp bè bạn chơi với mấy đứa bạn, gái có, trai có, lớn tuổi, lanh lợi hơn, tôi học được nhiều thứ mới mẻ. Tôi biết cả tên cây súng nào là cây Carbine, cây nào là Garant, Thompsom, cây nào là cây súng phóng lựu.

Tôi biết tên hầu hết các chú lính nghĩa quân trong tiểu đội của chú Tấn, nào là chú Tường, chú Sanh, chú Đứng, chú Quít, chú Mực. Các chú rất hiền và chú nào cũng nghèo. Bộ quân phục được các bà vợ và nhiều chỗ. Tôi hay lân la đến nhà các chú chơi với con của họ. Với đồng lương nghĩa quân khiêm tốn, các chú ăn uống rất đạm bạc, thường là cá linh, cá lòng tong kho, với rau lang luộc hoặc chút ít canh bí, canh bầu. Hầu như chú nào cũng có vợ và vài ba đứa con. Khi rảnh rỗi tôi thấy các chú hay giúp việc nhà cho vợ buôn bán chút đỉnh kiếm thêm tiền. Có chú giữ con cho vợ ngồi bán rau ngoài chợ. Có chú xay bột cho vợ làm bánh tằm, bánh bèo, bán cho dân trong xóm.

Chú Tấn còn trẻ, nhưng ít nói.. Thím Tấn là một người đàn bà hiền lành, có đôi mắt đẹp, to và dễ khóc. Chú hay xay đậu nành làm thành bánh đậu hủ cho thím ủ chao, ủ tương, rồi thím đem bán vào những buổi chợ rằm, chợ ba mươi cho người ta ăn chay. Chú thím Tấn có hai đứa con. Thành Dũng được 6 tuổi, con Lan 3 tuổi. Khi bận bán tương, chao, thím Tấn hay gởi hai đứa nó nhờ tôi giữ dùm. Tôi hay chơi đùa và coi chúng nó như em. Tụi nó cũng rất thương tôi.

Một người lính bộ binh trẻ

Rất ít khi dân trong xóm gặp các chú nghĩa quân ra đi hành quân. Các chú lặng lẽ ra đi khi trời sập tối để giữ bí mật. Họ âm thầm canh gác đầu đó dọc theo bờ thành ấp chiến lược, sáng sớm mới trở về. Họ đi về im lặng như những cái bóng mờ. Có những sáng tôi hay gặp các chú trở về. Thường thì chỉ có cái áo khô, quần các chú ướt đẫm, sinh bùn lên trên đùi. Các chú thường đi dép hay đi chân không, chẳng mấy ai có được đôi giày.

Có khi đang đêm, tôi nghe súng nổ dòn giã. Sáng hôm sau các chú lính quen thuộc mang về hai cây súng chiến lợi phẩm của Việt cộng cùng với vài trái lựu đạn. Các chú kể cho mọi người trong xóm nghe là đêm rồi một toán Việt cộng băng qua ruộng phá hàng rào định đột nhập vào ấp chiến lược thu thuế và bắt dân đi làm dân công, qua sự hướng dẫn của một tên giao liên là người trong ấp. Các chú bắn chết hai tên, thây còn bỏ ngoài bìa ấp. Chúng tôi rủ nhau đi coi xác Việt cộng. Có lần các chú bắn chết cả một xoàng Việt cộng đang

băng qua sông. Nhờ các bác ghe chài vớt lên, được nhiều súng. Sáng hôm sau ông Quận trưởng bất ngờ đến thăm nghĩa quân xóm tôi, khen ngợi và thưởng tiền mua một con heo quay thật lớn. Các chú được dịp ăn nhậu vui vẻ. Mấy đứa con các chú nghĩa quân cũng hí hửng được dịp ăn thịt heo quay.

Một ngày nọ tôi đi học về thấy cả xóm nhốn nháo lên, mấy thím vợ lính hốt hải lo lắng. Thím Tấn nước mắt doanh trông. Tôi hỏi thì thím cho tôi hay Trung đội nghĩa quân vừa bị tấn công và hai chú nghĩa quân hiền lành của xóm tôi vừa hy sinh, đền nợ nước. Chú Mực mà tôi quen thì bị đập mìn Việt cộng gãy giò. Thật là một cái tang lớn cho cả xóm tôi. Linh cữu của hai chú được quàng tại chùa. Vợ con lối xóm khóc lóc tỉ tê. Đến chiều thì người ta chôn hai chú ngoài bờ rào ấp. Một hàng sáu chú nghĩa quân đứng chào trên bờ huyết. Quan tài hạ xuống, các chú bắn sáu loạt đạn điếu tui. Mặt các chú rất đau khổ, gằm lại khác hẳn các khuôn mặt hiền từ hàng ngày mà tôi thấy.

Vợ con hai chú đòi nhảy xuống huyết chết theo chồng. Nhiều người phải xúm lại kéo các thím lên, khó khăn lắm mới dẫn được họ về nhà. Bọn chúng tôi và mấy đứa con trai ngày thường hay chạy nhảy, phá phách, la hét, mà giờ cũng đứng im ru. Tôi không biết Việt cộng là ai. Nhưng tôi lờ mờ hiểu rằng họ là người không tốt, vì họ bắn phá mà gia đình tôi phải bỏ thôn xóm vào đây. Giờ họ còn theo định đột nhập vào cái ấp chiến lược này làm chi nữa?

Lính Việt Nam Cộng Hòa hành quân

Cuộc chiến càng ngày càng khốc liệt. Việt cộng bắt đầu tấn công miền Nam ở cấp số lớn hơn. Họ đặt mìn giật xe chạy trên quốc lộ, họ giật xập cầu, bắt dân chúng đi đắp mô cản đường xe chạy. Có khi họ giật mìn chết cả một chiếc xe đò. Nhiều người chết có cả đàn bà và trẻ em, thịt xương văng tung toé. Có lúc họ pháo kích hay đặt mìn giật xập trường học của học sinh miền Nam. Tiểu đội của chú Tấn phải đi kích liên miên. Thím Tấn lo âu thấy rõ. Trung đội nghĩa quân lập được nhiều chiến công. Nhưng các chú nghĩa quân mà tôi quen biết cũng vui dần. Họ đã âm thầm ra đi như những người chiến sĩ vô danh và trở về im lìm, trong những chiếc chiếu, những cái poncho, trong cái cảnh da ngựa bọc thây.

Rồi cái ngày đau thương của thím Tấn và hai đứa con đại đã đến. Chú Tấn và một chú nghĩa quân nữa hy sinh trong một cuộc đụng độ dữ dội với Việt cộng năm 1965. Xác chú được khiêng để trên bộ ván trong căn nhà nhỏ của chú. Khi tôi đi học về, tôi thấy người ta đang tắm rửa thay đồ rồi để một nải chuối lên bụng chú, ngọn đèn dầu leo lét được thắp trên đầu nằm có để một chén cơm và một cái trứng vịt. Đầu chú được băng bông trắng. Máu còn rỉ ra bên màng tang. Vợ con chú vật vã khóc than, đau đớn không thể nào kể xiết. Tôi đến nắm tay hai đứa nhỏ. Thành Dũng thỉnh thoảng hỏi tôi: "Bộ Ba em chết rồi hả chị?" Tôi chỉ ừ, không biết trả lời làm sao!

Lính Việt Nam Cộng Hòa dừng quân

Đến khi chôn chú Tấn, hàng loạt đạn đưa tiễn vang rền. Thím Tấn chết lên chết xuống, bộ đồ tang trắng bê bết bùn sinh. Người ta phủ lên cái mã đất của chú Tấn một lá cờ Việt Nam Cộng Hòa thật dài. Bốn phía có cắm bốn lóng trúc có gạo và muối. Tôi phải dẫn con Lan và thành Dũng về nhà. Nước mắt tôi tuôn rơi. Cuộc sống chúng tôi đang êm đềm hiền hòa, thì tại sao người ta phải tấn công thôn ấp, giết hết người này người nọ. Để làm gì? Miền Nam độc lập tự chủ, có ai chiếm đóng miền Nam đâu, mà phải giải phóng chúng tôi. Cuộc đời dân miền Bắc hay sao? Tại sao các người phải giết chú Tấn

của chúng tôi để cho cuộc đời mẹ con thằng Dũng từ đó ảm đạm, sa sút hẳn đi. Thím Tấn khóc hoài không dứt.

Năm sau, gia đình tôi dời đi chỗ khác. Tôi ít được gặp lại Thím Tấn, thằng Dũng và con Lan. Năm năm sau, tôi mới được về thăm ấp cũ, tôi mừng rỡ gặp lại thím Tấn và hai đứa con. Bây giờ ngày nào thím cũng phải ra chợ bán tương chao nuôi con. Thằng Dũng vẫn còn nhớ tôi nhưng con Lan thì không nhận ra tôi nữa.

Sau này tôi có dịp tiếp xúc với nhiều binh chủng oai hùng khác của quân lực Việt Nam Cộng Hòa, nhưng lòng tôi vẫn còn nhớ về các chú nghĩa quân hiền lành mà tôi đã biết năm nào. Hơn phân nửa các chú đã nằm xuống để bảo vệ làng xóm, quê hương tôi. Số còn lại có người gãy chân, có người cụt tay, sống đời tàn phế. Việt cộng đã chà đạp lên Hiệp Định Hòa Bình Paris mà họ vừa ký kết năm 1973, cưỡng chiếm miền Nam vào năm 1975, đưa cả nước xuống 10 tầng địa ngục.

Một cảnh Huynh Đệ Chi Binh, diu bạn bị thương

Thân tôi giờ xa xứ xa quê, đã hiểu được ý nghĩa sự hy sinh cao cả của các anh, các chú quân nhân quân lực miền Nam. Thỉnh thoảng tôi nhớ lại các chú lính nghĩa quân tôi quen biết mà thấy lòng thương lắm. Cùng với bao nhiêu binh chủng khác của quân đội, các chú âm thầm lặng lẽ hy sinh, cho dân chúng trong ấp tôi được sống trong yên bình. Các chú đem xương máu ra bảo vệ nền tự do, dân chủ mới được thành hình trên miền Nam yêu dấu.

Các chú đã nằm xuống - bỏ lại con thơ, vợ đại - để ngăn cản bọn quỷ đồ hung tàn trong công cuộc tiến chiếm miền Nam, áp đặt cả nước trong một chế độ độc tài, hung bạo, không lối thoát. Các chú đã đem sinh mạng, xương máu của mình, để ngăn cản bọn bán nước buôn dân đầy đọa cả dân tộc, và đưa đất nước Việt Nam đi ngược dòng tiến hóa của nhân loại. Các chú đã anh dũng hy sinh, ngăn cản bọn CSVN chiếm đoạt đất nước làm tài sản riêng tư cho đảng, rồi tự ý dâng hiến đất đai, hải đảo của tiền nhân cho quan thầy Tàu cộng.

Hỡi cô bác, hỡi anh chị ơi! Nếu vị nào may mắn, có cuộc sống bình yên xin đừng quên các chú lính nghĩa quân đang sống đời tàn phế. Xin đừng quên các chú nghĩa quân đã lặng lẽ hy sinh để bảo vệ tự do, dân chủ cho dân tộc Việt Nam Xin đừng quên vợ con họ, bị bỏ lại sau lưng với cuộc

đời đau khổ.

Nguyễn Thanh Thủy

(Bài này được viết dựa vào những sự kiện có thật. Vì sự an toàn của một số người còn kẹt lại, tác giả tạm thời không đề cập đến những địa danh và tên người cần thiết trong bài này)